

Tipovi, rase i hibridi kokoši

- Alohtone rase
  - Tip za proizvodnju jaja za konzum
  - Tip za proizvodnju mesa
  - Tip kombinovanih proizvodnih sposobnosti
  - Tip boraca
  - Dekorativni tip
  - Abnormalne rase
  - Patuljaste rase
- Autohtone rase
- Hibridi
  - Laki hibridi – za proizvodnju konzumnih jaja:
    - Bele ljuske.
    - Tamne ljuske.
  - Teški hibridi – za proizvodnju brojlera

Tip kokoši za proizvodnju jaja

- Prosečna masa tela koka je do 2 kg.
- Skelet je lagan a muskulatura slabo razvijena.
- Odlikuju se ranim pronošenjem.
- Živahnog su temperamenta.
- Najpoznatija rasa ovog tipa je leghorn.

Leghorn

- Kao domaća italijanska kokoška poznata je i gajena pre dve hiljade godina.
- Pretpostavlja se da vodi poreklo od domaće grčke kokoške, koja je u toku rimskih osvajanja prenetu u Rim a odatle se raširila po čitavoj Italiji.
- Iz Italije je ova kokoška 1835. godine prenetu u Ameriku.
- Amerikanci su je smatrali svojom rasom, i kao takvu su počeli da je izvoze u mnoge krajeve sveta.

- Izvoz je najpre krenuo u Englesku, zatim Nemačku i Dansku.
- Novouvezena rasa je gajena u izmenjenim uslovima držanja, ishrane i nege.
- Različito je oplemenjivana tako da su stvoreni novi varijeteti.
- Danas se po boji perja razlikuje 12 različitih sojeva ove rase.
- Najraširaniji je beli, zatim jarebičasti, a potom slede svi ostali tipovi sa manjom ili većom zastupljenošću.

Tip kokoši za proizvodnju mesa

- Odlikuju se intenzivnim porastom.
- Veće su telesne mase, a petlovi mogu da dostignu i do 9 kg.
- Flegmatičnog su temperamenta.
- Najpoznatija rasa je košinšina.

Košinšina

- Potiče iz Kine.
- U Evropu je uvežena polovinom XIX veka.
- Masa kokoši je 3-4,5 kg., a petlova 4-5 kg.

Tip kombinovanih proizvodnih sposobnosti

- Po svojim osobinama su između prethodna dva tipa, čijim su ukrštanjem i nastale ove rase.
- Najpoznatije rase su Plimut rok, Rodajlend i Njuhempšir.

Plimut rok

- To je američka rasa.
- Nastala je u XIX veku.
- Nosi jaja smeđe boje ljuske.
- Ima skromne zahteve u pogledu odgajivačkih uslova.
- Živahnog je temperamenta.
- Telesna masa koka je 3-4 kg a petlova 4,5-5 kg.
- Najčešće je bele boje.

Rodajlend

- Takođe američka rasa.
- Značajno se raširila po Evropi.
- Perje je uglavnom crvene boje.
- Ljuska jaja je smeđa.
- Koke su telesne mase 2,5-3 kg a petlovi 3,5-4 kg.

Njuhempšir

- Takođe američka rasa, stvorena selekcijom od rodajlenda, u prvoj polovini prošlog veka.
- To je rasa slična rodajlendu, ali nešto krupnija.
- Masa koka je 2,8-3,2 kg a petlova 3,5-4,2 kg.
- Dobro se aklimatizuje i dosta je otporna.

Tip boraca

- Među borcima je najpoznatija rasa korniš ili indijski borac.
- Kao i kod drugih boraca polni dimorfizam nije izražen.
- Instinkt za borbu je značajno smanjen i uglavnom se koristi kao metrijal za proizvodnju teških linijskih hibrida.

Dekoratívni tip kokoši

- To su brojne rase koje nemaju privredni značaj.
- Uglavnom su predmet odgajivačkog rada zaljubljenika u živinu.
- Najpoznatije rase su iz Japana (feniks, jokohama).

Abnormalne rase

- Odlikuju se značajnim fenotipskim razlikama u odnosu na izvorne forme kokoši.
- To je rezultat antropogene selekcije i odgajivačkog rada.
- To su u prvom redu tršasta, japanska svilasta, kratkonog i bezrepa kokoš.
- Ni ove rase neamju bitni ekonomski značaj.

Patuljaste rase (bantam)

- U okviru brojnih rasa, negativnom selekcijom na telesnu masu, formati i okvir nastale su bantam rase.
- Prvobitno kao ukrasne, da bi se potom uočio i njihov potencijalno visok ekonomski značaj.
- Bantam forma u odnosu na izvornu rasnu formu po pravilu se odlikuje relativno većom nosivošću, prirastom i iskorišavanjem hrane, obračunato po jedinici telesne mase.

Autohtone rase

- To su rase kombinovanih proizvodnih sposobnosti.
- Skromnih zahteva u pogledu odgajivačkih uslova.
- Imaju dobar instinkt leženja.
- Živahnog su temperamenta.

Banatski gološijan (golovrata kokoš)

- Pretpostavlja se da vodi poreklo od transilvanijske kokoši.
- Gen za golovratost se nasleđuje dominantno.
- Rasna karakteristika banatskog gološijana je da na vratu, iznad voljke ima malu ćubu perja.
- Pronosi sa 5-6 meseci i godišnje snese 120-160 jaja.
- Masa odraslih jedinki muškog pola je 2,5-3 kg a ženskog 2-2,5 kg.

Somborska kaporka

- Nastala je ukrštanjem domaće kokoši, francuskog hudana i kokoške „sulmtaler“.
- Rasna karakteristika je ćuba na vrhu glave, po kojoj je i dobila ime.
- Pronosi sa 6-7 meseci i snese 160-200 jaja godišnje, prosečne mase oko 60 g.
- Masa odraslih jedinki muškog pola je 3,5-4 kg a ženskog 2,5-3 kg.
- Ima dobar kvalitet mesa.

Svrljiška kokoš

- Nastala je u istočnoj Srbiji, u okolini Svrljiga gde je i najzastupljenija.
- Smatra se da su u njenom nastanku imale ulogu uvezene rase kokoši Australorp i Langshan, neplanskim ukrštanjem.
- Kljun je crn a kresta je mala.
- Perje je crne boje sa zelenkastim odsjajem.
- Svrljiška kokoš snese 100-120 jaja godišnje.
- Masa odraslih jedinki muškog pola je 2 kg a ženskog 1,5 kg.

Kosovski pevač

- Ova rasa kokoši je pod imenom turski pevač dospela na teritoriju Republike Srbije u vreme Osmanskog carstva i turskih osvajanja.
- Veoma brzo se prilagodila i raširila na prostoru Kosova i Metohije, ako i Raške, Dimitrovgrada i Vranja.
- Kasnije se ova rasa širila i u druge krajeve Srbije i dobila naziv kosovski pevač.

- Kasnostasna kokoš, jer pronosi tek sa 8-9 meseci.
- Petlovi ove rase su poznati po melodičnom i dugačkom oglašavanju.
- Nosivost je 140-160 jaja godišnje, ljuska jajeta je svetlo-braon boje, a jaja su težine 55 do 60 grama.
- Prosečna telesna masa odraslih ženskih jedinki je oko 2,5 kg, a petlova oko 3,5 kg.

Pitanja za proveru znanja

Tip kokoši za proizvodnju jaja odlikuje se:

- a) laganim skeletom.
- b) brzim porastom.
- c) flegmatičnim temperamentom.

Tip kokoši za proizvodnju jaja odlikuje se:

- a) laganim skeletom.
- ~~b) brzim porastom.~~
- ~~c) flegmatičnim temperamentom.~~

Tip kokoši za proizvodnju mesa odlikuje se:

- a) laganim skeletom.
- b) ranim pronošenjem.
- c) flegmatičnim temperamentom.

Tip kokoši za proizvodnju mesa odlikuje se:

- a) ~~laganim skeletom.~~
- b) ~~ranim pronošenjem.~~
- c) flegmatičnim temperamentom.

Leghorn je rasa kokoši:

- a) namenjena za proizvodnjo mesa.
- b) namenjena za proizvodnjo jaja.
- c) kombinovanih proizvodnih spobnosti.

Leghorn je rasa kokoši:

- a) ~~namenjena za proizvodnjo mesa.~~
- b) namenjena za proizvodnjo jaja.
- c) ~~kombinovanih proizvodnih spobnosti.~~

Košinšina je rasa kokoši:

- a) namenjena za proizvodnjo mesa.
- b) namenjena za proizvodnjo jaja.
- c) kombinovanih proizvodnih spobnosti.

Košinšina je rasa kokoši:

- a) namenjena za proizvodnju mesa.
- ~~b) namenjena za proizvodnju jaja.~~
- ~~c) kombinovanih proizvodnih sposobnosti.~~

Plimut rok je rasa kokoši:

- a) namenjena za proizvodnjo mesa.
- b) namenjena za proizvodnjo jaja.
- c) kombinovanih proizvodnih spobnosti.

Plimut rok je rasa kokoši:

- ~~a) namenjena za proizvodnjo mesa.~~
- ~~b) namenjena za proizvodnjo jaja.~~
- c) kombinovanih proizvodnih spobnosti.

Rodajlend je rasa kokoši:

- a) namenjena za proizvodnjo mesa.
- b) namenjena za proizvodnjo jaja.
- c) kombinovanih proizvodnih spobnosti.

Rodajlend je rasa kokoši:

- ~~a) namenjena za proizvodnjo mesa.~~
- ~~b) namenjena za proizvodnjo jaja.~~
- c) kombinovanih proizvodnih spobnosti.

Njuhempšir je rasa kokoši:

- a) namenjena za proizvodnju mesa.
- b) namenjena za proizvodnju jaja.
- c) kombinovanih proizvodnih sposobnosti.

Njuhempšir je rasa kokoši:

- ~~a) namenjena za proizvodnju mesa.~~
- ~~b) namenjena za proizvodnju jaja.~~
- c) kombinovanih proizvodnih sposobnosti.

Ukrasna rase kokošaka je:

- a) Rodajlend
- b) Njuhempšir
- c) Jokohama

Ukrasna rase kokošaka je:

~~a) Rodajlend~~

~~b) Njuhempšir~~

c) Jokohama

Ukrasna rasa živine nije

- a) Košinšina
- b) Jokohama
- c) Feniks

Ukrasna rasa živine nije

a) Košinšina

~~b) Jokohama~~

~~c) Feniks~~

Banatski gološijan ima:

- a) ćubu perja iznad voljke.
- b) ćubu perja na glavi.
- c) malu krestu.

Banatski gološijan ima:

- a) ćubu perja iznad voljke.
- ~~b) ćubu perja na glavi.~~
- ~~c) malu krestu.~~

Somborska kaporka ima:

- a) ćubu perja iznad voljke.
- b) ćubu perja na glavi.
- c) malu krestu.

Somborska kaporka ima:

- a) ~~ćubu perja iznad voljke.~~
- b) ćubu perja na glavi.
- c) ~~malu krestu.~~

Svrljiška kokoš ima:

- a) ćubu perja iznad voljke.
- b) ćubu perja na glavi.
- c) malu krestu.

Svrljiška kokoš ima:

- ~~a) čubu perja iznad voljke.~~
- ~~b) čubu perja na glavi.~~
- c) malu krestu.